

INFORMÁCIA PRE VEREJNOSŤ

Obvodný úrad Kežmarok v súlade s § 14, ods. 1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje informácie o zdrojoch ohrozenia, rozsahu ohrozenia, následkoch na postihnutom území, o spôsobe varovania obyvateľstva a záchranných prácach, úlohách a opatreniach a podrobnostiach o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany v rámci územného obvodu Obvodného úradu Kežmarok .

1. Informácie o zdrojoch ohrozenia

Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami (ďalej len „NL“)

Vzhľadom na hospodársku charakteristiku obvodu Kežmarok a rozšírený najmä potravinársky priemysel sú z hľadiska skladovaného množstva, ktoré môže spôsobiť potencionálne ohrozenie obyvateľstva pri vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom NL, najrozšírenejšie tieto nebezpečné látky: amoniak (NH₃), a pohonné hmoty (automobilový benzín a nafta).

Tabuľka č.1

Okres	Zdroj ohrozenia / Obec	Nebezpečná látka	Oblasť ohrozenia – polomer v metroch (určená prevádzkovateľom)	Poznámka
Kežmarok	Tatranská mliekareň a.s. Kežmarok , Nad traťou 26 Kežmarok	amoniak	25,43 m	oblasť ohrozenia nezasahuje zastavané územie
	Zimný štadión Kežmarok Trhovište 4 , Kežmarok	amoniak	21,91 m	oblasť ohrozenia nezasahuje zastavané územie, t.č. v rekonštrukcii
	Mraziarne Kežmarok, s.r.o. Slavkovská 61, Kežmarok	amoniak	46,84 m	oblasť ohrozenia nezasahuje zastavané územie
	Podtatranská hydina a.s. Kežmarok , Slavkovská cesta 54, Kežmarok	amoniak	40 m	oblasť ohrozenia nezasahuje zastavané územie
	Oktan a.s. Kežmarok , Slavkovská 9, Kežmarok	pohonné hmoty m	zaradený do registra kategorizácie podnikov podľa zákona č. 261/2002 Z.z.

1.2. Povodne

Vychádzajúc z analýzy územia územného obvodu Kežmarok z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí predstavujú povodne významné riziko ohrozenia obyvateľstva a majetku. Povodne najčastejšie ohrozujú obyvateľov obcí v povodí hlavných vodných tokov na rieke Poprad a Dunajec a ich prítokov. Prudké vzostupy vodných hladín možno očakávať v povodí Studeného potoka, Vrbovského potoka, Tvarožianskeho potoka, Kežmarskej Bielej vody, Belianskeho potoka, rieky Biela, Holumnického potoka, potoka Rieka a Frankovského potoka. Povodne však môžu spôsobiť aj náhle privalové dažde, resp. dlhodobé zrážky, kedy povodňou môže byť potencionálne postihnutá väčšina obcí v okrese Kežmarok. Zoznam obcí, ktoré sú potencionálnym zdrojom ohrozenia z hľadiska povodní :

Kežmarok, Spišská Belá, Spišská Stará Ves, Holumnica, Jurské, Ihľany, Vojňany, Podhorany, Slovenská Ves, Veľká Lomnica, Stará Lesná, Ľubica, Tvarožná, Hradisko, Zálesie, Vrbov, Vlková, Osturňa, Jezersko, Veľká Franková, Toporec, Malá Franková, Huncovce a iné.

1.3. Zosuvy pôdy

Ďalším potencionálnym zdrojom ohrozenia sú zosuvy pôdy s následkami najmä na majetku. Podľa geologických prieskumov je územný obvod Kežmarok zmonitorovaná lokalita možných zosuvov pôdy oblasť Zamaguria v severnej časti okresu (okolie obcí Osturňa, Matiašovce, Spišské Hanušovce, Veľká Franková, Spišská Stará Ves ...), ktoré predstavuje flyšové pásmo, charakteristické častým výskytom svahových deformácií. V poslednom období sú tieto výskyty zapríčinené s intenzívnou povodňovou činnosťou v hodnotenej oblasti.

1.4. Preprava nebezpečných látok

Preprava nebezpečných látok sa realizuje po cestných komunikáciách a po železnici.

Hlavné trasy prepravy nebezpečných látok po cestných komunikáciách v obvode Kežmarok sú:

- ⇒ cesta I/67 smer Poprad – Kežmarok – Spišská Belá – Tatranská kotlina
- ⇒ cesta I/77 smer Spišská Belá - Podolíneec
najčastejšie prepravované nebezpečné látky: amoniak (pre doplňovanie fy sídliace v meste Kežmarok), acetylén, pohonné hmoty
- ⇒ cesta II/536 smer Kežmarok – Ľubica – Vrbov - hr. okresu Poprad (Jánovce)
najčastejšie prepravované nebezpečné látky: pohonné hmoty

Hlavné trasy prepravy nebezpečných látok po železnici v obvode Kežmarok sú:

- ⇒ Poprad – Veľká Lomnica (Studený potok) - Kežmarok
najčastejšie prepravované nebezpečné látky: ropné látky (nafta, benzín a iné ropné deriváty)
- ⇒ Plaveč - Kežmarok - Poprad
najčastejšie prepravované nebezpečné látky: látky na báze síry

1.5. Vichrice (veterné smršte)

Veterné smršte a silné vetry postihujú predovšetkým horské hrebene. Veterné smršte sa však môžu vyskytnúť, v závislosti od počasia, v ktorejkoľvek lokalite obvodu Kežmarok. Pôsobenie silných vetrov tu sporadicky spôsobuje závažné problémy v doprave, energetike, v komunikačnom prostredí. Z doteraz mapovaných mimoriadnych udalostí sa veterné smršte, ktoré spôsobili značné materiálne škody vyskytli najmä v oblasti Tatranskej kotliny a na území v horskej oblasti Zamaguria v roku 2004.

1.6. Snehové kalamity

Vývoj počasia, hlavne v zimnom období vytváraný nadmerným intenzívnym snežením spojený so silným vetrom môže spôsobovať na území obvodu Kežmarok snehové kalamity, ktoré majú za následok neprejazdnosť ciest predovšetkým II. a III. triedy. Tieto mimoriadne udalosti spôsobujú problémy s dopravou a hlavne so zásobovaním obcí, prípadne poskytovaním neodkladnej zdravotníckej pomoci.. Kalamitné oblasti, vychádzajúc z predchádzajúcich rokov kedy snehová kalamita vážne postihla územný

obvod Kežmarok, predstavujú najmä obce Lendak, Vlkovce, Hradisko, Stráne pod Tatrami, Malý Slavkov a ich úseky ciest.

1.7. Zemetrasenia

Na niektorých miesta územia okresu Kežmarok sú zmapované aktívne ohniskové zóny ako aj makroseizmického pozorovania zemetrasenia. V roku 2004 boli pozorované v meste Kežmarok, Spišská Stará Ves a v obci Slovenská Ves so silou 4 Richterovej stupnice.

Intenzitu zemetrasenia určujú účinky zemetrasenia na ľudí, stavby a zemský povrch. Jej hodnoty závisia od vzdialenosti od epicentra a sú určované sprievodnými javmi zemetrasenia.

Tieto sprievodné javy boli empiricky zoradené do skupín a týmto skupinám boli priradené stupne – najnižšie slabým otrasom, najvyššie otrasom s katastrofálnym následkom.

V súčasnosti sa väčšinou používa Mercalliho – Siebergova stupnica, ktorá má 12 intenzívnych stupňov.

MSK – 64 - Upravená 12 stupňová stupnica pre oblasť Európy

M - S.V. Medvedev (ZSSR) **S** - W. Sponheuer (NDR) **K** - V. Kárnik (ČSSR)

Stupeň	Označenie	M	Prejavy
I	Nepozorovateľné		Zaznamenávajú len prístroje
II	Veľmi slabé	2,5	Cítia jednotlivci v pokoji, najmä na vyšších podlažiach
III	Slabé		Citeľné v budovách, slabé kývanie zavesených predmetov
IV	Mierne	3,5	Pozorujú mnohí v budovách a stojacich autách, budí ľudí, vŕzgajú dvere a okná, počuť praskanie múrov
V	Dost' silné		Cítia všetci v budovách, zvieratá sú nepokojné, okná praskajú. Lampy sa viditeľne kývajú. Zriedkavá zmena výdatnosti prameňov. Poškodenie stavieb z nepálených tehál.
VI	Silné		Pozorované aj mimo budov, mnohí sú vystrašení, padajú komíny, nábytok sa hýbe, rozbíjajú sa poháre. Škody sú aj na tehlových stavbách, zosuvy pôdy, niekedy zmena výšky spodnej vody
VII	Veľmi silné	5,5	Väčšina ľudí vybieha v panike z budov, cititeľné v idúcich autách, zvonia veľké zvony. Ojedinelé škody aj na železobetónových budovách, na voľnej hladine sa tvoria vlny.
VIII	Zhubné	6	Všeobecné zdesenie, aj automobilistov. Lámu sa konáre stromov, prevrhne sa aj ťažký nábytok. Zničenie ľahkých stavieb, škody na ŽB stavbách, padajú pomníky. V pôde trhliny niekoľko cm, rieky menia korytá.
IX	Pustošivé		Panika, značné škody na ŽB budovách a bytovom zariadení. Praská podzemné potrubie, 10 cm trhliny v pôde. Veľké vlny na vode.
X	Ničivé		Veľké škody na budovách, hrádzach, mostoch, koľajnice sa ohýbajú, cesty sú zvlnené, v pôde trhliny až 1 m, voda sa vylieva na breh z jazier a riek
XI	Katastrofa	8	Podzemné potrubia, väčšina budov a mostov je zničená. Rozsiahle zmeny na zemskom povrchu. Široké trhliny, posunutia v horizontálnom aj vertikálnom smere
XII	Veľká katastrofa	8,5	Všetky ľudské diela úplne zničené. Zrýchlenie prevyšuje tiaž. Na povrchu sa utvoria vlny, rútia sa veľké skalné bloky, mení sa vzhľad zemského povrchu.

1.8. Epidémie a epizoócie

Zvýšené riziko epidémii v okrese Kežmarok predstavujú najmä **vírusová hepatitída typu A (žltáčka)** – rómske osady Veľká Lomnica, Jurské, Podhorany, Ihľany, Stráne pod Tatrami, Huncovce, Toporec.

Priestory zvýšeného **epizootického ohrozenia** predstavujú poľnohospodárske družstvá, bitúnky a podniky zamerané na spracovanie mäsa a mäsových výrobkov, resp. podniky na spracovanie mliečnych výrobkov.

2. Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území

2.1. Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami

Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti, t.j. o veľkosti oblasti ohrozenia, ktorú vyhodnocuje a určuje prevádzkovateľ okolo objektu nakladajúceho s chemickou nebezpečnou látkou v súlade s vyhláškou MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok, sú špecifikované v tabuľke č. 1.

V prípade vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky vo vyššie uvedených oblastiach ohrozenia môže dôjsť u nechránených osôb (bez použitia ochranných prostriedkov) k poškodeniu zdravia.

V prípade vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom motorového benzínu v spoločnosti Oktan, a.s. Kežmarok, resp. pri explózií motorového benzínu, môže tlaková vlna narušiť statiku blízkych budov a následne spôsobiť zranenie nechránených osôb napr. letiacimi úlomkami skla z rozbitých okenných tabúl.

2.2. Povodne

Oblasť ohrozenia povodňami je stanovená pre vybrané vodné toky formou zátopového územia vyhodnoteného správcom vodného toku na 50 - ročnú príp. 100 - ročnú vodu. Vznik mimoriadnej udalosti v dôsledku povodní predstavuje v závislosti od rozsahu povodne predovšetkým riziko veľkých majetkových škôd a v prípade nerešpektovania pokynov orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami aj riziko ohrozenia zdravia a života.

2.3. Zosuvy pôdy

Vychádzajúc z plnenia štátnej úlohy inžiniersko - geologického mapovania svahových deformácií v najohrozenejších územiach flyšového pásma, nasledujúci prehľad vymedzuje dotknuté územie.

Prehľad obcí potenciálne ohrozených možnými svahovými deformáciami:

Okres Kežmarok

Osturňa, Matiašovce, Spišské Hanušovce, Veľká Franková, Spišská Stará Ves.

Rozsah následkov pri vzniku svahových deformácií nemožno vopred určiť. Následky vo veľkej miere závisia od miesta vzniku zosuvu, t.j. či je zosuvom ohrozený intravilán alebo extravilán obce. V prípade zosuvov v intraviláne obcí, kedy sú potenciálne najčastejšie ohrozené obytné zóny môže dôjsť k značným materiálnym škodám na nehnuteľnostiach

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky plní štátnu úlohu „Inžiniersko-geologické mapovanie svahových deformácií v najohrozenejších územiach flyšového pásma.“ Cieľom tejto úlohy, ktorá je realizovaná v oblasti severovýchodnej časti Slovenska je zostavenie účelových inžiniersko-geologických máp, zameraných na zhodnotenie zosuvného a povodňového rizika s návrhom potrebných opatrení na ich elimináciu.

2.4. Preprava nebezpečných látok

Vzhľadom k skutočnosti, že po cestných komunikáciách a železnici sa prepravujú rôzne nebezpečné látky v rozličných množstvách, nie je možné pri preprave nebezpečných látok jednoznačne vopred vymedziť oblasť ohrozenia ako v prípade stacionárnych objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami. V prípade mimoriadnej udalosti počas prepravy nebezpečnej látky sa oblasť ohrozenia určuje operatívne podľa skutočnej situácie v závislosti od množstva a druhu uniknutej nebezpečnej látky, meteorologickej situácie, doby úniku a výsledkov monitorovania.

Vychádzajúc z § 7 ods. 2 písm. b) vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z.z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

3. Nebezpečné vlastnosti a označenie látok, ktoré môžu spôsobiť mimoriadnu udalosť

AMONIAK

➤ sumárny vzorec	NH₃
➤ UN kód (identifikačné číslo látky)	1005
➤ Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia)	268

Základná charakteristika

Pri bežnom tlaku a teplote je amoniak toxický, bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. Amoniak je zásaditá žieravina, v kvapalnej forme pôsobí leptavo. Vďaka svojej hustote 0,771 kg.m⁻³ je zhruba o polovicu ľahší ako vzduch. Skladuje sa skvapalnený pod tlakom. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku amónnych solí. Má silné korozívne účinky voči kovom, hlavne voči zliatinám medi.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Vo všeobecnosti možno amoniak charakterizovať ako látku toxickú, ktorá však vďaka svojmu prenikavému zápachu, upozorňujúcemu včas na svoju prítomnosť, väčšinou nepredstavuje výrazné riziko pre človeka.

Krátkodobá expozícia amoniaku môže dráždiť aj popáliť kožu a oči s rizikom trvalých následkov. Môže spôsobiť podráždenie nosnej sliznice, úst, hltana, spôsobuje kašeľ a dýchacie problémy. Expozícia s vyššími koncentraciami amoniaku môže spôsobiť aj zavodenie pľúc (edém) a vážne dýchacie problémy. Pri koncentrácii vyššej než 0,5 % obj. (asi 3,5 g.m⁻³) je i krátkodobá expozícia smrteľná. Pri styku so skvapalneným amoniakom vznikajú ťažké omrzliny. Koncentrácia 0,25% obj. pár vo vzduchu je nebezpečná pri vdychovaní po dobu 30 min.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Vo vzťahu k životnému prostrediu ide o látku nebezpečnú. Amoniak je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom zohráva významnú rolu jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže meniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okysľovanie pôd a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

AUTOMOBILOVÝ BENZÍN

- UN kód (identifikačné číslo látky) 1203
- Kemlerov kód (identifikačné číslo nebezpečia) 33

Základná charakteristika

Bezfarebná až bledožltá prchavá a mimoriadne horľavá kvapalina s typickým benzínovým zápachom. Pary benzínu so vzduchom tvoria výbušnú zmes.

Dopady na zdravie človeka, riziká

Benzín je škodlivý pri vdýchnutí, pri kontakte s pokožkou a po požití. Príznaky a symptómy: podráždenie kože (pocit pálenia, sčervenenia, opuch, odmastenie pokožky sprevádzané dermatologickými zmenami), podráždenie očí (sčervenanie a pocit rezania), podráždenie dýchacích orgánov (kašeľ, sípavé dýchanie, ťažkosti pri dýchaní, krátky dych), zvýšená teplota. Dýchacie problémy môžu pretrvávať niekoľko hodín po expozícii. Má narkotické účinky, vdychovanie vysokých koncentrácií výparov môže pôsobiť na centrálnu nervovú sústavu a prejavíť sa stratou orientácie, bolesťou hlavy, nevoľnosťou. Dlhodobé vdychovanie môže spôsobiť bezvedomie a smrť. Dopady na krvotvorbu: anémia, znížená imunita. Dopady na periférnu nervovú sústavu: nestála chôdza, slabosť svalov. Dopady na sluchové orgány: dočasne slabší sluch, hučanie v ušiach.

Dopady z hľadiska životného prostredia

Benzín je toxický pre vodné organizmy. Vo vode slabo rozpustný, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí.

4. Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach

4.1. Varovanie obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi:

- a) „**VŠEOBECNÉ OHROZENIE**“, t.j. **dvojminútovým kolísavým tónom sirén** pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.
- b) „**OHROZENIE VODOU**“ t.j. **šesťminútovým stálym tónom sirén** pri ohrození ničivými účinkami vody sa varovanie obyvateľstva vykonáva signálom.

Koniec ohrozenia sa vyhlasuje signálom „**KONIEC OHROZENIA**“, t.j. **dvojminútovým stálym tónom sirén** bez opakovania.

Varovný signál a signál koniec ohrozenia sa následne dopĺňajú **hovorenou informáciou** prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktorá by mala obsahovať predovšetkým informácie o čase vzniku a druhu mimoriadnej udalosti, o predpokladanom rozsahu ohrozenia a pokyny pre obyvateľstvo.

V súlade s § 16 ods. 1 písm. d) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov **hlásnu službu** (varovanie obyvateľstva a vyzúčenie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození) pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú **zabezpečujú právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia**, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť, život, zdravie alebo majetok (napr. prevádzkovatelia objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami).

Pre zabezpečenie varovania obyvateľstva, vlastných zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sú títo prevádzkovatelia povinní na území ohrozenom nebezpečnou látkou budovať samostatný systém varovania obyvateľstva tzv. **autonómny systém varovania** (ďalej len „ASV“).

V súlade s § 15 zákona MŽP SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pre povodňami (povodňový zákon) hlásna povodňová služba prijíma a poskytuje informácie súvisiace s možným vznikom mimoriadnej udalosti na základe ktorých sa s využitím informačného systému civilnej ochrany zabezpečí včasné varovanie obyvateľstva.

Hlasnú povodňovú službu zabezpečuje :

- ministerstvo vnútra, obvodný úrad v sídle kraja Prešov, obvodný úrad Kežmarok a obce, ministerstvo ŽP prostredníctvom ústavu a správcu vodohospodárskych významných vodných tokov,
- krajský úrad ŽP Prešov a Obvodný úrad životného prostredia Kežmarok,
- predpovedná povodňová služba.

Varovanie obyvateľstva na povodňou ohrozenom území vykonáva varovacie a vyzúčievacie centrum civilnej ochrany alebo obec podľa osobitného predpisu v súlade s § 15 ods. 3 povodňového zákona.

V prípade iných mimoriadnych udalostí, ktoré môžu vzniknúť na území územného obvodu Kežmarok sa varovanie obyvateľstva zabezpečuje varovacou sieťou civilnej ochrany prostredníctvom varovacieho a vyzúčievacieho centra Obvodného úradu Kežmarok a obcí nachádzajúcich sa v územnom obvode Kežmarok.

4.2. Záchranné práce

V zmysle vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany sa v súvislosti so vznikom nožnej mimoriadnej udalosti vykonávajú záchranné práce ako činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku ako aj na odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenia šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti. Záchranné práce sa vykonávajú zložkami integrovaného záchranného systému, útvarmi policajného zboru a osobami povolánymi na osobné úkony.

Pre prípad vzniku **akejkoľvek mimoriadnej udalosti** sa vykonávajú najmä tieto činnosti:

- ⇒ varovanie obyvateľstva a vyzúčenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác;
- ⇒ vykonávanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území s cieľom vyhľadať postihnuté osoby a vyznačiť životu nebezpečné úseky;
- ⇒ vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, z horiacich budov a pod.;
- ⇒ zabezpečenie prívodu vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch;

- ⇒ poskytovanie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotníckej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení (vykonávajú príslušníci hasičského záchranného zboru a rýchlej lekárskej pomoci);
- ⇒ lokalizácia a likvidácia požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- ⇒ vykonávanie hygienickej očisty postihnutých osôb;
- ⇒ regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území s dôrazom na zamedzenie vstupu osôb a techniky do ohrozenej oblasti;
- ⇒ uzavretie postihnutého územia;
- ⇒ odsun nezranených osôb z postihnutého územia;
- ⇒ núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb;
- ⇒ pozorovanie postihnutého územia;
- ⇒ poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty;
- ⇒ uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác;
- ⇒ zachytávanie ropných produktov na vodných plochách a tokoch;
- ⇒ identifikácia, odsun usmrtených osôb;
- ⇒ psychologická a duchovná pomoc.

4.2.1. Záchranné práce pri úniku nebezpečnej látky v objekte

V rámci záchranných prác sa vzhľadom na povahu a rozsah možných mimoriadnych udalostí v objektoch nakladajúcich s nebezpečnými látkami vykonávajú okrem všeobecných záchranných prác aj tieto činnosti:

- ⇒ varovanie obyvateľstva a vyzoznenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou (vykonáva prevádzkovateľ objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou prostredníctvom ASV);
- ⇒ individuálna ochrana osôb v kontaminovanom priestore a ich odsun (prevádzkovateľ objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou je povinný zabezpečiť pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti špeciálne prostriedky individuálnej ochrany; obyvateľstvo využíva improvizované prostriedky; odsun osôb z ohrozeného priestoru zabezpečuje obec v spolupráci s hasičským a záchranným zborom, políciou a prevádzkovateľom objektu);
- ⇒ lokalizácia a likvidácia úniku nebezpečnej látky, zabránenie jej šíreniu (vykonáva hasičský a záchranný zbor);
- ⇒ pozorovanie, monitorovanie postihnutého územia, meranie prípustných hygienických hodnôt nebezpečnej látky v ovzduší (vykonáva hasičský a záchranný zbor, prevádzkovateľ objektu, v

špecifických prípadoch sa môže požadovať nasadenie výjazdovej skupiny Kontrolného chemického laboratória CO v Jasove);

⇒ odsun (evakuácia) nezranených osôb z ohrozeného územia (vykonáva obec v spolupráci s policajným zborom a mestskou políciou v zmysle spracovaných evakuačných plánov).

Uvedené záchranné práce sa vykonávajú predovšetkým silami a prostriedkami základných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému vrátane využiteľných síl a prostriedkov prevádzkovateľa objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou NL a obce.

Pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva potenciálne ohrozeného pri vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky je obec (mesto) povinná v súlade s § 15 ods. 1 písm. g) zákona č. 42/1994 Z. z. plánovať, vyhlasovať, riadiť a zabezpečovať **evakuáciu a k tomu spracovávať plán evakuácie obyvateľstva obce**. Evakuáciu riadi obec prostredníctvom **evakuačnej komisie obce**

Ak je evakuácia vzhľadom na veľkosť oblasti ohrozenia, vyhodnotenú prevádzkovateľom objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou, plánovaná v rámci obce, evakuáciu plánuje, riadi a zabezpečuje dotknutá obec (mesto) **vo svojej pôsobnosti**.

Obvodný úrad Kežmarok v plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu ak nepatrí do pôsobnosti právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov alebo obcí.

4.2.2. Záchranné práce pri povodniach

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňovo ohrozených územiach a povodňovo zaplavených územiach. Okrem uvedených činností povodňovými záchrannými prácami sú:

⇒ hlásna povodňová služba;

⇒ ochrana a zachraňovanie majetku vrátane prípadného predčasného zberu úrody ohrozenej povodňou;

⇒ odsun nebezpečných látok z predpokladaného dosahu záplavy územia povodňou;

⇒ provízorne dopravné sprístupnenie oblasti, ktorá bola povodňou odrezaná, vrátane výstavby provízorných mostných objektov a lávok;

⇒ zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami;

⇒ ochrana vodných zdrojov a rozvodov pitnej vody, elektrickej energie, plynu a telekomunikačných sietí pred poškodením povodňou;

⇒ evakuácia;

⇒ odčerpávanie vody zo zatopených domov, pivníc, studní, verejnej kanalizácie, žump a iných objektov;

⇒ dezinfekcia studní, žump, obytných priestorov a odvoz a zneškodňovanie uhynutých zvierat a iných odpadov;

⇒ zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami;

- ⇒ odstraňovanie naplavenín z domov a z iných objektov, verejných priestranstiev a z komunikácií;
- ⇒ zabezpečovanie poškodených stavieb proti zrúteniu alebo ich asanácia;
- ⇒ iné práce na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia vykonávané na príkaz obce, orgánu ochrany pred povodňami počas III. stupňa povodňovej aktivity alebo na príkaz obvodného úradu, obvodného úradu v sídle kraja alebo obce podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov počas mimoriadnej situácie.

Povodňové záchranné práce riadi obec, obvodný úrad alebo obvodný úrad v sídle kraja podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú v súlade s plánom povodňových záchranných prác ktorý spracováva obec, obvodný úrad a obvodný úrad v sídle kraja. Obsah povodňových plánov vrátane povodňového plánu záchranných prác je stanovený vyhláškou MZP SR č. 261/2010, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania.

5. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- ⇒ varovanie obyvateľstva a vyrozumienia osôb činných pri riešení mimoriadnych udalostí;
 - realizuje sa v zmysle bodu 4.1.
- ⇒ záchranné práce silami a prostriedkami z územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
 - obce, mestá, Obvodný úrad Kežmarok vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach rámci svojho územného obvodu;
- ⇒ evakuácia
 - dotknuté obce, mestá a Obvodný úrad Kežmarok spracovávajú plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 75/1995 Z. z. o zabezpečovaní evakuácie v znení neskorších predpisov;
- ⇒ núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie
 - obce, mestá a Obvodný úrad Kežmarok majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania;
 - podľa potreby obce uzatvárajú s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania;
- ⇒ použitie základných zložiek integrovaného záchranného systému
 - základné zložky integrovaného záchranného systému:
 - hasičský a záchranný zbor,
 - záchranná zdravotná služba,
 - kontrolné chemické laboratórium CO,
 - horská záchranná služba,
 - banská záchranná služba.

6. Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany

Ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva je možné získať priamo na každom obecnom úrade alebo mestskom úrade a na Obvodnom úrade Kežmarok, odbore civilnej ochrany a krízového riadenia.

7. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností.

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.